صاحب و محرری : ح. یوسف شناسی

آبونه شرائطی :

بولغارستان ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ ، آلتی آیلغی ۶۰ لفدر .
خارج « « ۲۰۰ ، « « ۱۰۰ «

آدرس : عثمان پازارنده (انتباه) اداره‌خانه‌سی

نسخه‌سی : ٤ لفدر

انتبـــــــــــاه

اون بش کونده بر نشر اولنور مستقل مسلمان غزته‌سیدر

مدیر مسئول : بصری

مسلکمزه موافق یازیلر مع‌المنونیه قبول اولنور :
درج ایدیلمین یازیلر اعاده اولونماز .
آبونه بدلی پیشیندر . « « «

مکتوبلر باش محرر نامنه کوندرلملی وامضاء اوقوناقلی اوللیدر

в-къ „ИНТИБАХЪ“ (се събуждане)
гр. О.-Пазаръ 1 бр. 4 лева.

برنجی سنه — صایی ۱ | جمعه ۲۳ کانون اول ۱۹۲۷ | год. 1 брой 1

بولغارستان مسلمانلرینه برقاچ سوز

مسلمان قارداش ، دیاده‌کی بوتون ملتلر ، منسوب اولدقلری دینك احکامنه وعنعنات ملیه‌لرینه صارلمقله موجودیتلرینی محافظه ایتمشلردر . بزده بر ملتز . بزده موجودیتمزی محافظه ایتمك ایچون دینمزك احکام اعتقادیه واحکام عملیه‌سنه صاریلمالیز . آثاریله افتخار ایتدیکمز شانلی اجدادیمز دین اسلامه صارلمقله موجودیتلرینی محافظه ایتمشلردر .

حضرت محمد علیه‌السلام اون‌درت عصر اول آفاق انسانیته چوکن ظلمتلری النده‌کی مشعلهٔ هدایتله یارارق بشریته مدنیت و اعتلا یوللرینی کوسترمش و اوندن صوکرا انسانلر حقیقی بر مدنیت تأسیس ایتمشلردر . بز بوکون اجدادمزك تأسیس ایتمش اولدقلری او مدنیت فاضله‌یی احیا ومحافظه ایتمکله مکلف اولدیغمزی اونوتمایلم. طریق کامله‌سریع خطوه‌لرله ایلریله‌مك ایچون غرب مدنیتی دکل اسلام مدنیتی تقلید ایتملیز . اسلام مدنیتی بوکونکی غرب مدنیتندن چوق عالیدر . شوقادار وارکه اونك علویتی اوکره‌نوب بیلمك لازمدر . بیلمه‌دن برشی تقدیر ایدیله‌مز. اسلام مدنیتنی بیلمه‌دیکمز ایچون اونی حقیله تقدیر ایده‌میرز .

علمای اسلامیه‌نك دیدکلری کبی بوکون عصرك اك بویوك عالملری ده‌دیبورلرکه : ملتلرده حقیقی تکامل دینی و ملی روحلرندن دوغان عادات و عنعناتی محافظه ایتمك شرطیله اولان تکاملدر . عنعناتی استحقار ایدرك یوکسلمکه چالیشان اقوام تکامله دکل سقوطه دوغرو کیده‌ر . نه بویوك حقیقت !..

ای مسلمان ، دینی و ملی عنعناتنه حرمت ایتمکله یوکسل ! عنعناتی استحقار ایدن ملیتنی‌ده استحقار ایتمش دیمکدر . چونکه عنعنات ملی روحك ظاهری بر نتیجهٔ فعلیه‌سندن باشقه بر شی دکلدر . سن او ملی روحی محافظه ایت و اونی بارینك آدملری اولان نسل مستقبلکه قصورسز اولارق آشیلاکه بابالق وظیفه‌سنی یاپمش اوله‌سك .

(انتباه)

ایضاح مسلك

بشر دینیلن مخلوق ساحهٔ طبیعته آیاق دینی وقت کندی کندینه نره‌دن کلدیکنی و نه ایچون کلدیکنی‌ونره‌یه کیده‌جکنی و بو کلوب کیتمه‌ده‌کی حکمتك نه اولدیغنی دوشونمش و عقللره دهشت ویرن عظمت کائناته و کائناتده وقوعه کلن تا متناهی حادثات کونیه‌یه باقمش و اثردن مؤثره استدلال ایله بر قادر مطلقك وار اولدیغنی تسلیم ایتمشدر . فقط خالق یالکز « وار » دیه طاتمق کافی دکلدر . او خالق‌له مخلوقاته بی‌پایان انعام و احسانی بولونان برمنعم حقیقیدر . منعمه‌قارشی تعظیم ایسه مقتضای فطرتدر . بونك ایچوندرکه انسان خالقنه قارشو تعظیم و حرمتنی ابقا ایتمکله روحاً و وجداناً مستریح اولاماز . ایشته بو فطری احتیاج دولایسیله‌درکه بشریت بدایت خلقتندن بو آنه قادار هیچ بر دورده فکر دیندن مجرد اوله‌رق یاشامامشدر . کندیلرینه هیچ بر مرشد و هیچ بر پیغمبر طرفندن فکردین تعلیم ایدیله‌ین انسانلربیله‌یارادیلمشلری مقتضاسی آغاجدن ، طاشدن کندی الریله یاپدقلری پتلره و طبیعتده مؤثر کوردکلری قوتلره تعبد ایتمشلردر .

بو مقدمه یه کوستریبورکه انسان ماهیتی اعتباریله دینه محتاجدر . دین روحك اك ضروری بر احتیاجیدر . انسان روحی احتیاجلرینی تطمین ایتمکله حیاتدن لذت آلاماز . دین حسی اولمادیغنده روحی احتیاج تطمین ایدیله‌مز ؛ بناءً علیه سعادتك باشی اولان استراحت قلبیه‌یی آنجق دین و فکر الوهیت تأمین ایده‌بیلیر . شو حالده حیات بشرك استناد کاهی دیندر . دینسز نه فردی نه‌ده اجتماعی حیات ممکن دکلدر . احکام دینیه‌یه قارشو لاقید داوزانان ملتلر سقوط واضمحلاله یووارلامشلردر . دینه صاریلارق احکامیله عامل اولان ملتلر ایسه ذروهٔ اقباله یوکسلمشلردر . تاریخ بشر بونی پك آچیق اله‌رق اثبات ایتمکده‌در .

[illegible] بویوك استناد کاه اولان دین [illegible] باسبتی اولدیغنی [illegible] لطه لا تنقده و [illegible] در . دین

ارباب اولمایان بو بوزغونلجیلرك حیاتك استناد کاهی اولان دینه سوء قصد ایتملری ملتلر ایچون نه الیم ، نه فجیع بر عاقبت !..

غربی اوروپا دولتلرنده باشلایارق نهایت مسلمانلر آراسنده‌ده رواج بولمقده اولان دینسزلکك افکار فاسده‌لری قارشوسنده البته سکوت ایدیله‌مز . قلبلرنده ذره‌قادار دین حسی اولانلر دینه قارشو صیق صیق وقوع بولمقده اولان هجوم وهذیانلردن تاصل متأثر اولمازلر . بوندن متأثر اولمامق ایچون انسان چلیکدن بر دماغه ، دمیردن بر قلبه مالك اولملی . ایشته الحاد جامورلری ایچنده بوغولمق ایسته‌ین دینی مدافعه ایده‌رك ملته شهراه حقیقتی کوسترمك کبی صاف و صمیمی بر امل ایله بو فلاکتلی و اعوجاجلی یولده ملته عاجزانه رهبرلك ایتمك ایچون « انتباه » ی نشر ایدیبورم . « انتباه » دینك نه‌اولدیغنی و روح بشر ایله مناسبتنی و ترقیات مادیه و معنویه‌نك یکانه عاملی اولدیغنی ، افرادی متساند بر کتله حالنده یاشاداجق فضائل اخلاقیه‌نك منشای اولدیغنی ، دینسزلك فکرینك بر اثر جهالت و ملتلر ایچون بر خسران مؤبد اولدیغنی آچیق اوله‌رق ایضاح ایده‌جکدر . بونکله برابر دینسزلك کبی مدهش بر ضلالت فکریه‌یه دوشن ویاخود شبهه وتردد ایچنده اولان کنجلرك فکرلرینی ثابت بر نقطه‌ده تمرکز ایتدیره‌رك عقیده‌لرینی صارصیلماز بر حاله کتیرمك ایچون علمی ، عقلی دلیللرله دعوالرینی اثبات ایده‌جکدر . بوندن باشقه « انتباه » ملتك هر دورلو دردلرینه دوا اولمغه چالیشه‌جغنی و کویلرده تشکیل ایدیلمکده اولان مختلط صنفلرده‌کی اصول تدریس حقنده‌ده کوی ابتدائی معلملرینه رهبرلك ایده‌جکنی ، بویله‌لکله‌ده ملتك حیات علمیه وفکریه‌ده یوکسلمه‌سنه خدمت ایده‌جکنی محترم قارئلرینه عرض ایلر .

ح . یوسف شناسی

هفته‌نك مهم خبرلری

جنوره‌ده طوپلانان تحدید تسلیحات قونفرانسنه کوندریلن روس هیئت مرخصه‌سی اعضاسندن موسیو (لیتوینوف) قونفرانس اجتماعلرینك برنده حرب ایله‌بری وبحری وهوائی علاقه‌سی اولان و حتی اوردونك و دونانمانك احتیاجلرینی تأمین ایدن فابریقه‌لرك لغوایدله‌سنی روس حکومتی نامنه تکلیف ایتمشدر . بو تکلیفی قونفرانسه اشتراك ایدن دیکر دولتلر مرخصلری حیرت ایله قارشیق برسکوت ایله قارشیلامشلردر . و نهایت قومیسیون لیتوینوفك بو تکلیفنی اتفاق آرا ایله رد ایتمش و ۱۵ مایسده تکرار اجتماع ایتمك قرار ویرمك داغیلمشدر .

ایران ایله افغانستان دولتلری آراسنده عقد اولونان دوستلق معاهده‌سی امضا ایدلمشدر . معاهده‌نك مدتی اوچ سنه‌در .

آرناوودلق مجلس اعیانی ایتالیا ایله آرناوودلو آراسنده عقد اولونان دوستلق و اتفاق معاهده‌سنی اتفاق آرا ایله قبول ایتمشدر . مذکور معاهده‌نامه کذا ایتالیا مجلس مبعوثانی طرفندن‌ده قبول و تصدیق ایدلمشدر .

جمعیت اقوام طوپلاندی — جمعیت اقوام اجتماعلرنده بولونمق اوزره جنوره‌یه کلن انکلتره خارجیه ناظری سیر چمبرلاین ایله احضارلی ترك تسلیحات قونفرانسنه اشتراك ایدن روس باش مرخصی وخارجیه مستشاری موسیو (لیتوینوف) ملاقات ایتمش و بر ساعت قادار کوروشمشلر ومنسوب اولدقلری حکومتلرك آرالرنده‌کی سیاسی مناسبتلر حقنده سربست تعطیٔ افکار ایتمشلرسه‌ده هیچ بر اکلاشما امکانی حاصل اولمامشدر .

لهستان ایله لیتوانیا آراسنده تحدث ایدن اختلافك جمعیت اقوام طرفندن حل ایدلمسی ایچون فرانسز خارجیه ناظری موسیو بریان صرف مساعی ایتمکده‌در .

احمد زوغو بکه تیرانده قائن پدری طرفندن بر سوء قصد یاپلمش و شوفوری ایله مدافعه‌جسی اولمشلردر . مشار الیه کندیسی قورتولمشلردر .

برچوق زماندنبری اوروپاده سیاحتده بولونان مصر قرالی نؤاد مصره عودت ایتمش و اسکندریه‌یه مواصلتنده پارلاق مراسم ایله استقبال ایدلمشدر .

معلم و ملت

معلم و ملت موضوعی بوتون دنیا معلملری و ملتلری نظرنده پك مهم بر موقع اشغال ایدر . بونك ایچون معلم وملت یکدیکرینه قارشو متقابل وظیفه‌لرینی بحق طایمالیدرلر. باخصوص معلم هرشیدن اول وظیفه‌سنی تمامیله مدرك اولمالیدره ملته قارشو آلینماسی لازم کلن تدبیرلری ویاپماسی ایجاب ایدن خدمتلری اهمال ایتمه‌ملیدر . چونکه معلم قوجه بر ملتك مقدراتنی اوموزلری اوزرنده طاشیر . بوندن دولایی نه یاپه‌جغنی و نه یاپماسی لازم کلدیکنی بیلمه‌لیدر . زیرا ملتلرك ترقی وتدیلری معلملرك چالیشمالرینه باغلیدر. ناصل که آلمانلر معلملری سایه‌سنده بوکونکی کمالات علمیه و فنیه‌یه واصل اولمشلر و بو سایه‌ده بوتون‌دنیایه میدان اوقومق استعدادینی قازانمشلردر . حتی بزه اك یاقین اولان بولغارلرده معلملری سایه‌سنده اللی‌سنه ظرفنده عقللره حیرت ویره‌جك بر درجه‌ده ترقی ایتمشلردره معلملر بر ملتك اك فائده‌لی عضوی اولدیغندن و ملتمزك ترقی و تدنیسی بز معلملرك النده بولوندیغندن بالذات کندیلرینه خطاب ایدییورم :

معلم آرقداشلر، بوقاریده ایضاح ایدلدیکی وجهله ملتمزك مقدراتی بز معلملرك النده‌در . وظیفه‌مزك قیمتی ، قدیمتی تقدیر ایتملی‌یز . جهالت ایچرسنده ایکه‌ین ملت بز معلملرك همتلرینی صبرسزلقله بکلیور . بر دقیقه اول ملتی جهالتدن قورتارمق ایچون بویوك زحمتلره قاتلانارق چالیشمامز لازم . چونکه ملت بزی سینه‌سنده بوتك ایچون طاشییور ، بونك ایچون یاشادییوره مع‌التأسف بویله‌مهم وملتك ترقی وتدنیسیله علاقه‌دار اولان وظیفه‌لرله موظف اولدیغی و معلم اولدیغی وقت ملتك بوتون تربیوی مسئولیتلرینی اوزرینه آلدیغنی عقلنه بیله کتیرمه‌یه‌رك صرف مادهٔ استفاده‌ایتمك املیله مسلکی بر واسطهٔ معیشت تلقی ایدن معلملرمز نه قادار چوقدر ! بونلرك معلملکلری اولاد ملتی تربیه ایدرك جهالتدن قورتارمقدن فضله قارنلرینی دویورمق مقصدینه مبنی اولدیغی ایچون مسلك و ملت ایچون بر یوکدن باشقه برشی دکلدر .

مسلکداش افندیلر، بولغارستان مسلمانلری الماك جهالتك قورقونج عاقبتلری اوکنده دوریبورز . اونی بو قورقونج عاقبتلردن قورتارابق و اوکا قورتولوش یوللرینی کوسترمك بز معلملرز . وظیفه‌مزی یاملی‌یز آرقداشلر ، فقط معلم عنوانی طاشییان بعض خواجه افندیلر وارکه بعض کویلرده اسکی اصول تدریساتدن واز کچه‌میورلر بویله‌لکله ملتی لازم اولدیغی قادار مستفید ایده‌میورلر. بر طاقملرمز ایسه اعتداله رعایت ایتمه‌یرك فضله تجددپرورلك طاسلامغه چالیشیرکن عنعنات ملیه‌یبده تحقیر ایدرك خلقی نظرنده یکی اصول حقنده سوء تفهمه سبب اولویورلر . ملتی ترقی ایتدیرمك ایچون هر ایکی فکرده مضردر . معلم عنعنات دینیه و ملیه‌یه قارشو رعایتکار برطور طاقینمالی — قلبی وصمیمی اولمق شرطیله — و بویله‌لکله خلقك اعتمادینی جلب ایتملیدرکه سعی ثمره‌دار اولسون . ذاتاً عنعنات دینیه و ملیه‌یه حرمت علم تربیه نقطهٔ نظرندن معلم ایچون صوك درجه اهمیتلی‌در . هدفه واصل اولمق ایچون تعقیب ایده‌جکمز دستور اعتدال و عنعنات دینیه و ملیه‌یه رعایت اوللیدر . بو ، انقلاب ایچون طبیعی بر قانوندر . بو قانون خلافنده حرکت ایتدیکمز تقدیرده بوتون چالیشمالر بوشدره چونکه برچوق انکلر باش کوسترر، ملتله معلم آراسنده بر کرکینلك حاصل اولور ، نهایت بو کرکینلك خصومته منقلب اولور. او وقت برمعلم بر کوی‌ده و یاخود بر مکتبده آنجق بر سنه معلم اوله‌بیلیر . ایکنجی سنه البته (اووولی) بولمق ویریلیر . بر سنه‌ده ایسه اولدیغی محیطده آنجق ایلریده یاپه‌جغی شیلر حقنده بعض حاضرلقلر اولابیلیر . اصل انقلاب ایکنجی سنه‌ده باشلار . اوچنجی ، دردنجی ، سنه‌لرده ایسه سعیك ثمره‌سنی تمامیله کورمش اولوره بویله‌لکله‌ده ملته خدمت ایتمش اولور . عکس تقدیرده ملتی قورنارامز دیرکن ظلمت ایچرسنده بیراقمش اولورز . ایشته وظیفه‌لرمزی بیلیر وملتك اعمادینی قازانمغه موفق اولورسه‌ق ملت قورتولمش دیمکدر .

معلم : بصری

كوى مكتبلرنده اصول تدريس

« انتباه »ك درعهده ايتديكى مسئلهلردن بريده بولغارستان مسلمان معلملرينه تعليم وتدريسده ياردم ايتمكدر. بولغارستان مسلمانلرينى تمثيل ايدن معلملرمزك اكثريسى رشدى مأذونى اولديغندن عموميت اعتباريله ابتدائيلرمزده بولنر مسلمك ايتمكده درلر . بز قطعياً قانعزكه ملتلرك اقبال و استقبالارى هپ تدريسات ابتدائيهلرينك حال وشكللرينه كوره تعين ايدر. دنيادهكى ملتلرك احواللنده كورولن تحوللر، ملى روحلرينك آلديغى حال و شكللر هپ تربيهٔ ابتدائيهلرينك ظاهرى بر صورت انعكاسيدر . شو حالده ملتلرك ترقى و تدنيلرى تدريسات ابتدائيهلرينك ترقى و تدنيلريله علاقهداردر . بو خصوصده مسلمانلر و روسيه بزه كوزل بر مثال اولهبيلير . مثلا : مسلمانلر و روسلر تدريسات ابتدائيهيه اهميت ويرمه دكارى ايچون جهالتدن قورتولامامشلردر .

بوكون تدريسات ابتدائيهنك قيمتى تقدير ايتمهين هيچ بر ملت قالمامشدر . تدريسات ابتدائيهنك اهميتنه بناءً دركه بوتون حكومتلر ابتدائى تحصيلنى مجبورى طوتمشلردر .

بز بولغارستان مسلمانلريده تدريسات ابتدائيهنك قيمتى آنجق بوحرب عموميدن صوكرا آكلادق ومكتبلره صاريلارق ترقيه دوغرو سرعتله ايلرلهمكه باشلادق . فقط يوقارده سويلديكمز كبى معلملرمزك اكثريسى رشدى مأذونيدر . رشدى مأذونى بر معلم تعليم و تدريسده اصول يلمديكى ايچون شبههسز معلملك كبى نازك بر مسلكك مشكلاتريله قارشولاشنجه نه يولده حركت ايدهجكنى، صنفلرى ناصل تشكيل ايدهجكنى و ايكى ، اوچ حتى درت صنف برابر اولهرق نصل اداره ايدهجكنى هيچ بر دورلو حل ايدهمز . كور كورينه حركت ايتمكه مجبور اولورلر . بونده ايسه چوق مشكلاته معروض قالير ، اوصانير، حتى معلملكدن نفرت بيله ايدر . بويله مشكلاتله معروض قالميديغى وقت نه يولده حركت ايديلهجكنى اصول تدريس چوق قولاى اولهرق كوسترر؛ فقط اصول تدريسك بو قولايلقلرنى بيلمهين معلملر نه ياپسينلر ، كندى بيلدكلرينه كوره كور كورينه حركت ايتمكه مجبور اولورلر .

ايشته بونى نظر دقته آلان « انتباه » وجودنرى ملت ايچون اهم و الزم اولان حقيقى معلملره مسلكدرنده صادق بر آرقداش كبى ياردم ايدرك يول كوسترمكى و باخصوص مختلط صنفلرك نه يولده تشكيل ايديلهجكارينى و بو قاريشيق صنفلرده ناصل درس ويريلهجكنى تطبيقى بر طرزده ابضاح ايتمكى درعهده ايدر و اصول تدريسك كوى ابتدائيلرينه عائد اولان قسمنى بروجه آتى ايضاحاته مباشرت ايدر :

كوى ابتدائى مكتبلرى ديديكمز زمان ايلك دفعه عقلمزه كان ايكى ، اوچ حتى درت صنفلى كوى مكتبلريدر. بر كويه معلم اولان بر آرقداش ايلك دفعه بويله بر مكتبله قارشولاشهجق . او زمان معلم بو مشكل مسئلهنك حل ايديلهسى ايچون چوق چاليشير ، اوصانير ، طوتاجق يرينى بولاماز ، دها ايلك آديمده بو حياتدن نفرت ايدر واردينى يرده بو علوى مسلكك حقسز بر شكايتجيسى اولور .

ايلك دفعه مكتبى آچان بر معلم دها ايلك كونده شويله حركت ايدر :

اولا مكتبه كلن طلبهنك اساميسنى قيد ايدر . قيد معاملهسى بيتدكدن صوكرا اونلرله طانيشير و اونلرك هر بريرلرينه هانكى صنفدن اولدقلرينى صورلر . اوكرهنير . بوندن صوكرا صنفلره آيرير ، قاچ صنف اولديغنى يازار . اوچ ، درت صنف اولورسه آيرى آيرى تدريس و اداره ايتمك ممكن اولماديغندن صنفلرى آزالدارق مختلط صنف تشكيل ايتمكدن باشقه چاره يوقدر .

مختلط صنف يامق ايچون برنجى صنف ايله ايكنجى صنفى برلشديروب بر (بارالهلقا) ، اوچنجى صنف ايله دردنجى صنفى ده برلشديروب بر (بارالهلقا) يامالى و او زمان درت صنف ايكى صنف اولمش اولور . شوراسنه دقت ايتملىدركه برنجى ايله اوچنجى ، ايكنجى ايله دردنجى صنفلر قطعياً برلشديريلهمز . مختلط صنف تشكيل ايتمك ايچون بهمهحال برنجى ايله ايكنجيى، اوچنجى ايله دردنجيى برلشديرمليدير. بوندن صوكرا ايكى صنف كبى حركت ايتمليدر . ايكى صنف بردن نه يولده اداره و تدريس ايديلهجكنى كله جك نسخه لرمزده ايضاح ايدهجكز .

زواللى ملت

دكلى بوغازينه قادار كردابه كومولن ،
عصرك چيركين ملعنتى قارشوسنده ايكله ين ،
تفرقه ايله اوغراشيركن باتمش حفرهٔ جهله ،
نه شخصنده ، نه ده قلمنده ولر نيت بر عزمه .
باغيريور ، فرياد وفغان ايديور حالمه ؛
آغلايور ، صيزلايور ؛ فقط يوق كلن امدادينه !.

ايشيتمه يورميسك آه ارقداش ؛ كيمدر آغلايان ؟
سندن ، بندن ؛ هركسدن امداد و مرحمت اومان ،
سنى بيچاره ايكن حار سينهسنده صاقلاركن ،
سنك ايچون كيجه كوندوز دوشونور ضيزلاركن
او شفقتلى قوجاغنده بويوتمك ايچون سنى
نه قادار ، زحمت ، جله ، جفا چكدى بيلسهك اونى !.
فقط سن عاصيسك ، خائنسك ، ناشكورسك اى قارداش!
واز كچ بو عقلدن ، فكردن ، كل ياردمه اوغراش .
لاكن ياردم دكل قورو يالديزلى سوزله
قورو ايلتفاتكى ، كل ياردمه معنويتله
اونى آلداتما طاتلى كوزلكله زيرا فقير
طاقتفرسا بر حالهدر ، زواللى ايچينير ،
كندى مقدراتنى بز كنجليده بولويور .
بيچاره چيرپينيور ، هم صوك دمنده ياشايور .
آرايور شفقت و مرحمت ايدهجك بر انسان ،
فقط نافله .. يوق اوكا آجيياجق بر لسان !..

معلم : بصرى

قره كوزجى به ايلك جوابم

قره كوز غزتهسى اولدقجه رواجلى بر غزتهدر . بونى اوقومايان همان يوق كبيدر . لاكن اوقويانلر قره كوزك پروغرام و غايهسنى بيلمم هيچ دوشونورلرمى . بو غزتهنك پروغرام و غايهسنى تدقيق ايدوب محاكمه ايدهجك اولورسهق بونك عالم اسلام ايچون بر يوز قاراسى اولديغنى آكلامقده هيچ كوجلك چكمهيز . چونكه قره كوزك پروغرام و غايهسى حكمت مطبوعاتله طبان طبانه ضددر . مطبوعات جمعيت بشريهنك واسطهٔ رقى و تكاملى اولان اخلاقيات، اجتماعيات ، ادبيات ، سياسيات كبى مهم موضوعلرده ملته رهبرلك ايتمك غايهٔ علويهسنى تعقيب ايدر . قره كوز ايسه بو غايهدن چوق اوزاقدر . هركس بيليوركه قره كوز آرتيق بر غزته دكل بر افترانامهدر . افترا اخلاق مذمومهدندر . بر منترى اخلاق و انسانيت حضورنده اك مدهش بر جنايتدر . بويله اخلاق وناموس دشمانى اولان برجانيه وبر افترانامهدن باشقه برشى اولمايان غزتهسنه ناصل حرمت ايديلير ؟!.

بز بيليورزكه انسانلر اوفاق بيلمهلردن دولايى بربرلرينه كين باغلارلر و بربرلرينى دائما ازمك و يتيرمك ايسترلر . بعضلريده حسدلك كبى سفيل براحتراصك قربانى اولارق هيچ بر سببسز موقع ، حيثيت و شرفجه كندندن بويوك اولانلره خصومتكار بر نظرله باقار . و اوندن فنالق كورمش كبى دائما علىهنه دالاويرا چوترمكه چاليشير . عجزندن ناشى برشى يابامازسه اووقت علىهنه افترالر ترتيب ايدهرك حيثيتى اخلال ايتمكه چاليشير . بوطينتده اولان اخلاقسز و وجدانسز عجزه كروهى شمديكى زمانك موداسنه كوره هذيان و افترالرنى افتراجى باشى قره كوزه يازارلر . قره كوزده اونلرى امضاسز اولهرق نشر ايدر . افترالرينى يازان عجزه كروهى كندى وجدانلرى حضورنده قره كوز ايسه نشر ايتديكندن دولايى اخلاق وانسانيت حضورنده مسئولدر. شوراسى شايان تأسفكه كنديسنه كوندريلن مكتوبلرك نه مقصدله يازلديغنى وكيمك طرفندن يازلديغى واسناد ايديلن شيتك دوغرو اولوب اولماديغنى تدقيق ايتدن همان نشر ايديورمك غايهٔ مطبوعاتله ناصل تأليف ايديليور ؟!. انسانيت وناموسيله باشايان انسانلر حقنده اويدورولمش افترا و هذيانلرى نشر ايتمكه واسطه اولمق بر غزتهجى نه بويوك شناعت، نه مدهش وجدانسزلق ؟!.

ايشته بوجهتدن اولهرق بوندن برقاچ هفته مقدم قره كوزك (٢٠٤١) نومرولو نسخهسنده عليهمده اويدورولمش بر افترا نشر ايديليوردى . بونى اوقويغم وقت ذرهقادار متاثر اولمادم . چونكه بنم تعقيب ايتمكده اولديغم غايهيى هركس بيليير و بونك بر افترا اولديغنى بوتون مملكت خلقى اعتراف ايدر . بو ، بنم ايچون موجب ممنونيتدر . زيرا بونى اوقويانلر بنى طانيدقلرى ايچون بونك صحتنه احتمال ويرميه جكلرى كبى بو افترايى اويدورانلر وتشر ايدنلريده شبههسز تامين ايده جكلردر . بنى طانيمايانلر نزدنده باياجنى تأثيرك ايسه بنم ايچون نه حكمى اولهبيلير ! هم اوزون سوزه نه حاجت .

« قضارا بر صايان طاشى پر آلتون كاسهيى قيرسه
نه آرتار قيمتى طاشك نه قيمتدن دوشر كاسه »

قره كوزجى افندى ، هركسه اولديغى كبى بكاده اسناد ايتمكده اولديغكز (يوباز) تعبيرينه كلنجه بو آنجق سزك كبى سنهلردنبرى يوبازلقده يكتا اولمش كيمسهلرك صفتيدر ، سزك كبى يوبازاولمايان كيمسهلر بويله ملوث الفاظ ايله آغزيتى پيسلهمز. يوبازلقله علاقهم اولماديغى ايچون بوتعبيرى تماميله مناسبى اولان مقدار شخصكزه اعاده ايدرم .

معتادكز وجهاوزره برده قره جاهلك استاد ايديورسكز. جاهلكدن بيقمش اولماليسكز كه باشقه سنه استاذ ايدوبده قورتولغه چاليشيورسكز . خير؛ جهل نفس انسانيى يزلشمش برملكه درك كتديسيله متصف اولان شخص دائما اسفل سافلينده دورور و دائما رزيل اولور . متصف اولديغكز جهلى باشقه لرينه اسناد ايتمكله عالم اولاجغكزى ظن ايتمهيكز ! علم بر نوردر . جهل ايسه بر ظلمتدر . ظلمت كلنجه نور كيدهر . قها كزه يزلشمش و سزى ضلالت چوقورلرينه آتمش اولان جهل مركب سزده وارکن علم صفت جليلهسيله ناصل متصف اولهبيليرسكز؟ ذاتاً بوكونه قادار جهل مركبدن قورتولامادیغكز ايچوندركه علم ايله متصف اولامديكز . هم اخلاق و افكار فاسدهنك الك ملوث ترسباتى حالنه كلن بر قره كوزجى دماغنه علمك فيضى كيرمى ؟! « اربابى اولمايان كيمسهيه علمى وكرتمك كلبك بوينه ايجى طاقمغه بكزر » دى ، ديه پيغمبرينه الهام ايدن الله سزك علم اربابى اولماديغكزى بيلمبورمى ؟ هركون جهلله عاله رزيل اولورسكن باشقه لرنى جهل ايله اتهام ايتمك نه قادار شاشقينلق !.. نه بيوك حياسزلق !.. هرنه قادار عاله جاهل ديسه كزده شيمديه قادار اولديغى كبى بوندن صوكراده غزتهكزك هر نسخهسنده بر اثر جهالتكز ميداه چيقاجقدر . چونكه علمك اربابى دكلسكز . بونك ايچونده علم سزه نصيب اولمايهجقدر . سوكوب صاغه بيلمك علم اولاماز . سزك جهالتكزى اثبات ايتمكدن عاجز دكلز .

افتراجى باشى قره كوز ، جمعيت ايچون پك مضر اولان اخلاقسز و وجدانسزلره پيشدارلق ايدرك علىهمده ، كذا انسانيت و ناموسيله ياشايان ديكرلرينك علىهلرنده اويدورولان افترالرى نشر ايتمك وحريت افكار و وجدانيهلرينه تحكم ايتمك كبى اخلاقسزلقلرى ارتكاب ايتمكده اولديغكزدن سزى اخلاق و انسانيت حضورنده تلعين و تزيل ايدرم .

عثمانپازار مكتب رشديسى مديرى :

ح يوسف شناسى

تورکیا خبرلری

اورمانلرك محافظهسى ايچون تدبيرلر

تورکيا زراعت وكالتى اورمانلرك محافظهسى ايچون اهميتلى مقررات اتخاذ ايتمشدر. اورمانلرك موجوديتلرينك محافظهسى كويلرده اودون وكراسته صرفياتنك تحديدى ايله اوله جغندن بوندن صوكرا ايستر داغ و ايستر اووا كويلرندن اولسون برنده طاش بولونان كويلرده يكى ياپيله جق بنالرك خارجى اقسامنك بهمهحال طاشدن انشاسنه مجبورى طوتولاجق وخارجى اقسامى ايچون مجانا آغاج ويرلميه جكدر. عينى زمانده اورمان جوارنده كى كويلرده آز اودون يافمس ايچون صاچ صويا استعمال ايتمك مجبورى طوتولاجقدر.

وطنلرندن اوزاقلاشديريلان عائلهلر ، ينه وطنلرينه قاووشاجقلر

كوردستانده ظهور ايدن شيخ سعيد عصيانندن صوكرا حكومتك آسايشك اعادهسى ايچون بر تدبير اولمق اوزره شرق ولايتلرندن غربه نقل ايتديكى بعض عائلهلرى ينه مملكتلرينه اعاده ايتمك ايچون يكى بر قانون ياپيلمقدهدر .

بين الملل احصائيات قونفرانسى

دولتلر مجموع نفوسى تثبيت ايتمك ايچون ايستاتستيق طوتارلر ؛ فقط ايستاتستيق ياپمق بر اختصاص مسئلهسيدر. تورکياده شمديه قادار بو ايشده اختصاص صاحبى بر آدم بتيشمهمشدر ؛ لاكن بوندن صوكرا بونك لزومنى تقدير ايدن تورکيا بو ايشده متخصص يتشديرمك ايچون كانون اول ١٨ده قاهرهده اجتماع ايدهجك اولان بين الملل احصائيات قونفرانسنه بر هيئت كوندرمكه قرار ويرمشدر .

بولغارستان حوادثى

باش مفتى انتخابى

كانون اول ٢٥ ده صوفيهده باش مفتى انتخابى اجرا ايديلهجكدر . باش مفتى سنجاق و قضا مفتيلرى طرفندن انتخاب اولونمقدهدر . باش مفتى مسلمانلرك امور دينيهسنى تدويره صلاحيتدار اولديغى ايچون بو انتخاب مسلمانلرى شدتله علاقهدار ايتمكدهدر . باش مفتى انتخابنده مسلمانلرى علاقهدار ايدن جهت باش مفتى اولاجق ذاتك مسلمانلرك امور دينيهسنى تدويره مقتدر و مسلمانلرك منفعتنه خادم خدمتلرى اهال ايتميهجك بر آدم اولماسيدر . بوراسى تقدير ايدن مفتيلر اهليت صاحبى بر باش مفتى انتخاب ايدهجكلرندن اميزدر .

پلونهده قورتولوش بايرامى

پلونهده ماه حالك اون برنده پلونهنك تورکلردن آلينميهسنك اللنجى سنهٔ دوريهسنه عائد غايت شنلكلى مراسم اجرا ايدلمشدر .

قره دكزده مدهش فورطنه

بر قاچ كوندنبرى دوام ايدن شدتلى فورطنهلرك تأثيريله كن سنه روماليانك (ايمپراطور تراپان) نامندهكى واپوريتك باتديغى محاددهٔ بو سنهده بر يوك واپورى قومه اوتورمشدر . فورطنهلرك شدتندن يانه كيديلهمهمش و بر معلوماتده الده ايديلهمهمشدر .

وارنهده يانغين

ماه حالك طقوزنده كيجهلين ساعت اون رادهلرنده (باجمان) فبرماسنك ذخيره مغازهسنده مدهش بر يانغين ظهور ايتمشدر . يانغين بر قاچ ساعت دوام ايتمش و يانغينجى آلايى طرفندن سوندريلمشدر .

اوطوموبيل ايله لوندره يه قادار كيدن بر تجار

قزانلقده مشهور كل ياغى تجارلرندن (خوروزوف) اسمنده بر ذات اوغلى ايله برابر اوطوموبيل ايله مختلف آوروپا قصبهلرينه اوغرايارق لوندره يه مواصلت بويورمشدر. نويله قيش موسمنده بوقادار اوزاق برمسافهيى اوطوموبيل ايله قطع ايتمكه موفق اولان بوتجار غربى آوروپا (لوندره) سپورجيلرينك تقديرلرينه مظهر اولمشدر .

اويويان جمعيت خيريهلره

١٩ كانون اولدنبرى صوغوقلر بوتون شدتيله دوام ايتمكدهدر . صوك غزتهلرك ويردكى خبرلره كوره اوروپانك هر طرفنده شدتلى صوغوقلر اولمش وبوصوغوقلرك شدتندن بعض تلفات ده وقوع بولمشدر . بو صوغوقلرى غزتهلرده اوقودقجه بو صوغوق كونلرك زهيرلى ، مقاومتسوز تأثيراتى آلتنده كيم بيلير نه قادار بيكس فقيرلر و دول قادرلره ايكله مكده و صيغينه جق برملجأ آرامقده اولديغى خاطرلادقجه فقيرلرى بى كسلرى دوشونمهين بر ملت وارسه بز مسلمانلرز. فقيرلرى بى كسلرى مدافعه ايدن دين وارسه اوده مسلمانلقدر. مع التأسف بوكون چيريل چيپلاق تهرهين بونجه زواللى فقيرلرى كوزده جك ، اونلرك يارەلرينه مرهم اولاجق جمعيت خيريه لريمز بر چوق يرلرده حالا اويومقدهدر. قيشك شدتلى صوغوقلرنده فقيرلر ايچون جمعيت خيريه لرفعاليته كللى وفقيرلرك امدادينه يتيشمهليدرلر. مسلمانلق و انسانلق ده بونى اقتضا ايدر .

اخطار

غزتهمزك مقصدى ملتك دينى وعلمى سويهسنى يوكسلتمك اولديغندن اوقويوب يازمغه پيلن ذواتدن بعضلرينه غزتهايستهمهدن كنديلرينه غزته كوندريبورز و بونلرك غزتهمزى اوقويه يارق دينى و علمى معلوماتلرينى زياده لشديره جكلرينى اميد ايدييورز . بونك ايچون ايستهمهدن كنديلرينه غزته كوندريديكمز ذوات غزتهمزه آبونه اولمايه جقلرسه قبول ايتدكلرى برنجى نسخه يى اعاده ايتملرى لازمدر . شايد برنجى نسخه يى اعاده ايتمزلرسه كنديلرينه دائما غزته كوندريله جك وآبونه بدللرى آلينه جقدر .

Шуменъ, печ. ТЕРЕККИ 28—1927 г.